საააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება
2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
წლისათვის

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

სარჩევი

	გვერდი
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	
სრული მოგება-ზარალის ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	7-8
ფინანსურ ანგარიშგებათან არსებული შენიშვნები	9-49

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

წინამდებარე ანგარიშგება განიხილება მე-2 და მე-3 გვერდებზე არსებული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნაში აღწერილ დამოუკიდებელ აუდიტორთა ვალდებულებებთან ერთად იმ მიზნით, რათა გამორჩეულ იქნას ხელმძღვანელობისა და დამოუკიდებელ აუდიტორთა პასუხისმგებლობა დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი'') ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებაში.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრისათვის, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგს, ფულადი სახსრების მოძრაობას და კაპიტალის ცვლილებას 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულად შესრულებაზე;
- განსჯასთან და შეფასებებთან დაკავშირებით მართებული და გონივრული გადაწყვეტილებების მიღებაზე;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არ ივარაუდება, რომ ბანკი გააგრძელებს საქმიანობას უახლოეს მომავალში.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვაზე და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას, და ასევე ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ს მოთხოვნებთან შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე;
- თაღლითობის, შეცდომებისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის არსებული ფინანსური ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ ხელმოწერილ იქნა გამოსაშვებად 2010 წლის 26 თებერვალს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

_________________________________	_________________________________
გენერალური დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე	გულნარა მარშანიშვილი
26 თებერვალი 2010	*26 თებერვალი 2010*

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი") ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული სრული მოგება-ზარალის ანგარიშს, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშებს 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და ასევე ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების მოკლე მონახაზს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. მოცემული პასუხისმგებლობა მოიცავს: შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვას და შენარჩუნებას, რაც საჭიროა ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენისათვის, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას; აგრეთვე ბუღალტრული აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევასა და დანერგვას და მოცემულ გარემოებებისათვის შესაბამისი და დასაბუთებული ბუღალტრული შეფასებების გაკეთებას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვათ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი რისკის შეფასებისას ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული შეფასებების შესაფერისობის შეფასებასა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება უტყუარად და სამართლიანად ასახავს, ყველა არსებით ასპექტში, სს ხალიკ ბანკი საქართველოს ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას დაარსებიდან ზემოთ მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

26 თებერვალი 2010
თბილისი, საქართველო

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

სრული მოგება-ზარალის ანგარიში
2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	4	1,484	2,281
საპროცენტო ხარჯი	4, 21	(85)	(2)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,399	2,279
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან	5	5	23
საკომისიო შემოსავალი	6	16	3
საკომისიო ხარჯი	6	(21)	(3)
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი სხვა ოპერაციებზე	16	(1,415)	-
სხვა შემოსავალი		-	10
წმინდა არასაპროცენტო (ხარჯი)/შემოსავალი		(1,415)	33
საოპერაციო შემოსავალი		(16)	2,312
საოპერაციო ხარჯი	7, 21	(4,125)	(3,044)
ზარალი მოგების გადასახადის		(4,141)	(732)
მოგების გადასახადის სარგებელი	8	374	101
წმინდა ზარალი		(3,767)	(631)

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

_____________________________________ _____________________________________

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
26 თებერვალი 2010
თბილისი

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
26 თებერვალი 2010
თბილისი

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
აქტივები:			
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	9	2,879	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	10, 21	538	4,818
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11	312	-
გასაყიდად არებული ინვესტიციები	12	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	13	15,695	16,811
ძირითადი საშუალებები	14	4,372	4,461
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები		-	196
გადავადებული მოგების გადასახადი	8	475	101
არამატერიალური აქტივები	15	1,731	995
სხვა აქტივები	16	1,948	3,558
სულ აქტივები		28,004	31,927
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები:			
კლიენტთა ანგარიშები	17, 21	1,163	1,300
სხვა ვალდებულებები	18	239	258
სულ ვალდებულებები		1,402	1,558
კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	19	31,000	31,000
დაგროვილი ზარალი		(4,398)	(631)
სულ კაპიტალი		26,602	30,369
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		28,004	31,927

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

____
გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
26 თებერვალი 2010
თბილისი

____
მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
26 თებერვალი 2010
თბილისი

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშების განუყოფელ ნაწილს.

აქციონერთა კაპიტალში ცვლილებების უწყისი
2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
29 იანვარი 2008		-	-	-
ზრდა სააქციო კაპიტალში:				
- *ჩვეულებრივი აქციები*	19	31,000	-	31,000
წმინდა ზარალი		-	(631)	(631)
31 დეკემბერი 2008		**31,000**	**(631)**	**30,369**
წმინდა ზარალი		-	(3,767)	(3,767)
31 დეკემბერი 2009		**-**	**(4,398)**	**26,602**

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

____

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
26 თებერვალი 2010
თბილისი

____

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
26 თებერვალი 2010
თბილისი

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
ზარალი მოგების გადასახადის გადახდამდე:		(4,141)	(732)
კორექტირება:			
- გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი სხვა ოპერაციებზე		1,415	-
- ცვეთა და ამორტიზაცია		553	105
- ცვლილება წმინდა საპროცენტო		46	(28)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(2,127)	(655)
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
(ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(43)	(6)
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		4,326	(4,616)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(309)	-
სხვა აქტივები		4	(30)
ზრდა საოპერაციო ვალდებულებებში			
კლიენტთა ანგარიშები		(156)	1,298
სხვა ვალდებულებები		(19)	258
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან დაბეგვრამდე		1,676	(3,751)
გადახდილი მოგების გადასახადი		196	(196)
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან		1,872	(3,947)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(97)	(7,980)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(911)	(1,109)
შემოსავლები/(შესყიდვა) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციებიდან		1,115	(16,811)
გასაყიდად არსებული ინვესტიციების შესყიდვა		-	(54)
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან		107	(25,954)

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში (გაგრძელება)
2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო საქმიანობიდან:			
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის გამოშვება		-	31,000
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო საქმიანობიდან		-	31,000
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის		1,979	1,099
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი	9	1,099	-
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის	9	3,078	1,099

ბანკის მიერ 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა შესაბამისად შეადგინა 1,492 ათასი და 2,251 ათასი ლარი.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

_________________________________	_________________________________
გენერალური დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე	გულნარა მარშანიშვილი
26 თებერვალი 2010	*26 თებერვალი 2010*
თბილისი	*თბილისი*

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. ორგანიზაცია

სს ხალიკ ბანკი საქართველო („ბანკი“) არის დახურული სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქართველოში რეგისტრირებულია 2008 წლის 29 იანვარს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის №0110246 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და დეპოზიტებით სარგებლობა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, კოსტავას ქუჩა №74.

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს 1 ფილიალი გააჩნია საქართველოში.

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის აქციონერებს წარმოადგენდნენ:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
აქციონერები		
პირველი დონის აქციონერი:		
სს ყაზახეთის ხალიკ ბანკი	100%	100%
სულ	**100%**	**100%**

სს ყაზახეთის ხალიკ ბანკი საბოლოოდ ექვემდებარება ტიმურ ყულიბაიევისა და დინარა ყულიბაიევას კონტროლს.

ეს ფინანსური ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ ხელმოწერილ იქნა გამოსაშვებად 2010 წლის 26 თებერვალს.

2. წარდგენის საფუძველი

ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (ფაისკ) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და ახლო მომავალში გააგრძელებს მუშაობას. ბანკი დაარსდა 2008 წლის იანვარში და იმყოფება კლიენტების მომსახურებისათვის საჭირო ოპრაციების შემუშავების პროცესში. ბანკმა ფინანსური რესურსების ინვესტირება აქციების სახით განახორციელა ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში, რომელთა საპროცენტო განაკვეთი საგრძნობლად შემცირდა 2009 წლისათვის. ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს გადაწყვეტილი აქვთ 2010 წლიდან აქტიურად ჩაერთონ სასესხო ოპერაციებში, განათავსონ რესურსები უფრო მომგებიან სეგმენტში და განავითარონ ბანკის ბიზნესი საქართველოში როგორც კორპორაციულ, ასევე საცალო სეგმენტში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპი მართებულია ბანკისათვის კაპიტალის ადექვატურობის კოეფიციენტიდან გამომდინარე.

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონვენციის შესაბამისად გარდა რეალური ღირებულებით აღრიცხული გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისა.

ანგარიშგების ვალუტა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშგების ვალუტაა ქართული ლარი.

3. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და შეფასება

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ასახვა ბანკის ბალანსზე ხორციელდება მაშინ, როდესაც ბანკი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის მქონე შესყიდვების და რეალიზაციის ასახვა ხდება ანგარიშსწორების განხორციელების დღეს. ფინანსური ინსტრუმენტების რეგულარული ხასიათის მქონე შესყიდვები, რომლებიც შემდგომში სამართლიანი ღირებულებით აისახება გარიგების დადების მომენტიდან ანგარიშსწორების დღემდე, აღირიცხება ისევე, როგორც შესყიდული ინსტრუმენტები.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხორციელდება სამართლიან ღირებულებას დამატებული ტრანზაქციის ღირებულება, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების შესყიდვასა და გამოშვებას, გარდა იმ ფინანსური აქტივისა და ვალდებულებისა, რომელიც სრული მოგები ანგარიშში აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. აღნიშნული აქტივების და ვალდებულებების შემდგომი შეფასების პოლიტიკა განხილულია ქვემოთ წარმოდგენილ შესაბამის ბუღალტრულ პოლიტიკაში.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, თავისუფალ სახსრებს საკორესპონდენტო და ვადიან სადეპოზიტო ანგარიშებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში და იმ ქვეყნების ბანკებში განთავსებულ სახსრებს 90 დღემდე დაფარვის ვადით, რომლებიც შედიან ეკონომიური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციაში (ეგთო).

საქართველოს ეროვნულ ბანკში მინიმალური რეზერვის გამოყენება ექვემდებარება შეზღუდვას და არ განეკუთვნება ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

მოთხოვნები ბანკების მიმართ

ჩვეული საქმიანობის პროცესში ბანკი განათავსებს სახსრებს და ახორციელებს შენატანებს სხვა ბანკებში სხვადასხვა ვადით. მოთხოვნები ბანკების მიმართ თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომში მოთხოვნები ბანკების მიმართ აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო ინსტიტუტებიდან მისაღები თანხები აისახება ყველანაირი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები წარმოადგენს არადერივატულ აქტივებს, ფიქსირებული, ან განსაზღვრული ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული მზარდი მოთხოვნილების ბაზარზე, გარდა სხვა ფინანსური აქტივების კატეგორიებში კლასიფიცირებული აქტივებისა.

ბანკის მიერ გაცემული სესხები, თავდაპირველად აღიარებას ექვემდებარება სამართლიანი ღირებულებით, გარიგების ყველა ხარჯის გათვალისწინებით, რომლებიც დაკავშირებულია ფინანსური აქტივების შესყიდვასა და შექმნასთან. სადაც სამართლიანი ღირებულებით ასახული ანაზღაურება არ უდრის სესხის სამართლიან ღირებულებას, მაგალითად როდესაც სესხის გაცემა ხდება საბაზროზე ნაკლები განაკვეთით, მათ შორის სხვაობა აისახება როგორც დანაკარგი სესხის თავდაპირველი აღიარებისას და სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება დანაკარგების ტიპის მიხედვით. შედეგად, სესხის ნარჩენი ღირებულება აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მოსალოდნელ დაფარვის ვადაზე დაყრდნობით. კლიენტებზე გაცემული სესხები აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

ჩამოწერილი სესხები და ავანსები

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვთან მიმართებაში. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში თუ ვადაგადაცილება გადააჭარბებს ერთ წელს.

გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი

ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველის არსებობის შემთხვევაში, ბანკი ადგენს ამ ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვს. გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ნარჩენ ღირებულებასა და მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის, გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან მიღებული თანხების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომელიც წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით. იმ შემთხვევაში, თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურების რეზერვი შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად მივაკუთვნოთ გაუფასურების რეზერვის აღიარების შემდგომ პერიოდში მომხდარ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების რეზერვი კორექტირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის შემცირებით.

ნარჩენი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრა ეფუძნება რისკიანი აქტივების ანალიზს და ასახავს იმ თანხას, რომელიც ხელმძღვანელობის განსჯით ფარავს შესაბამის დანაკარგს. რეზერვები განისაზღვრება რისკიანი აქტივების ინდივიდუალური შეფასებით იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია და ინდივიდუალური ან ჯგუფური შეფასებით იმ აქტივებისათვის, რომლებსაც ინდივიდუალურად არ გააჩნია დიდი მნიშვნელობა.

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება აისახება მოგებაზე რეზერვის ხარჯის ანგარიშის საშუალებით (ამორტიზირებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისათვის), ან პირდაპირი ჩამოწერით (ნარჩენი ღირებულებით ასახული აქტივებისათვის). ბალანსში ასახულ აქტივებს აკლდება გაუფასურების თანხა. გაუფასურების რეზერვის ობიექტური საფუძველის განსაზღვრისათვის, ბანკი განიხილავს ისეთ ფაქტორებს როგორიცაა მსესხებლის ლიკვიდურობა, გადახდისუნარიანობა, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების მიმართ დამოკიდებულება, მსგავსი ფინანსური აქტივების გადაუხდელობის ხარისხი და ტენდენციები, ადგილობრივი ეკონომიკის ტენდენცია და მდგომარეობა, აგრეთვე უზრუნველყოფისა და გარანტიების საბაზრო ღირებულება. აღნიშნული და სხვა ფაქტორები, ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად, წარმოადგენენ ფინანსური აქტივის ან აქტივების ჯგუფის გაუფასურებისათვის საკმარის ობიექტურ საფუძველს.

გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ზარალის შეფასება მოიცავს სუბიექტურ ფაქტორებს. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ აღრიცხული გაუფასურების რეზერვი საკმარისია რისკს დაქვემდებარებულ აქტივებზე განცდილი დანაკარგების დასაფარად ანგარიშგების თარიღისათვის, თუმცა არც ისაა გამორიცხული, რომ გარკვეულ პერიოდში ბანკმა განიცადოს დანაკარგები, რომლებიც უფრო მეტია, ვიდრე აღრიცხული გაუფასურების რეზერვი.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები
ფინანსური აქტივები (ან სადაც შეესაბამება ფინანსური აქტივების ნაწილი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილი) ჩამოწერას ექვემდებარება როდესაც:

- აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების ვადა ამოიწურა;
- ბანკმა აქტივებიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება გადასცა, ან უფლება დაიტოვა, მაგრამ აიღო ვალდებულება „გადაცემის წესის" საფუძველზე სრულად გადაუხადოს მესამე მხარეს მნიშვნელოვანი დაგვიანებების გარეშე; .და
- ბანკმა ან (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მოგება და ზარალი, ან (ბ) არ გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მოგება და ზარალი, თუმცა გადასცა აქტივზე კონტროლის უფლება.

ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება, როდესაც იგი იქნება გადაცემული და გადაცემა წარმოადგენს ჩამოწერას. აქტივი გადაცემულად ჩაითვლება, როცა ბანკი ან: (ა) გადასცემს აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების კონტრაქტით გათვალისწინებულ უფლებას მესამე მხარეს; ან (ბ) დაიტოვებს უფლებას, მაგრამ აიღებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებას გადაუხადოს მესამე მხარეს აქტივიდან შემომავალი ფულადი სახსრები. გადაცემის შემდეგ ბანკი აფასებს გადაცემული აქტივის ფლობისას მიღებულ მოგებასა და ზარალს. თუ ფინანსური აქტივიდან შემომავალი მოგებისა და ზარალის ძირითადი ნაწილის აღიარებაზე პასუხისმგებელი რჩება ბანკი, მაშინ აქტივი აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. თუ ძირითადად ყველა მოგება და ზარალი გადაეცემა მესამე მხარეს, მაშინ ხდება აქტივის ჩამოწერა. თუ ძირითადად ყველა მოგება და ზარალი არც გადაეცა და არც შენარჩუნდა, ბანკი აფასებს რამდენად შეინარჩუნა აქტივზე კონტროლი. იმ შემთხვევაში თუ კონტროლი არ შენარჩუნდა აქტივი ექვემდებარება ჩამოწერას. იმ შემთხვევებში სადაც აქტივის კონტროლი შენარჩუნებულია იგი აგრძელებს აქტივის აღიარებას მისი უწყვეტი მონაწილეობის გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები
ფინანსური ვალდებულებები ჩამოწერას ექვემდებარება, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა.

სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლისაგან მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების ჩამოწერად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა ნარჩენ ღირებულებებს შორის აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენენ სავალო ფასიან ქაღალდებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებით. ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ასეთი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზირებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. დისკონტის ამორტიზაცია დაფარვის ვადის დადგომამდე პერიოდის განმავლობაში აისახება, როგორც პროცენტული შემოსავალი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები წარმოადგენს ინვესტიციებს კაპიტალში, რომლის შენარჩუნება განზრახულია განუსაზღვრელი ვადით. ასეთი ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომში ფასიანი ქაღალდების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და გადაფასების შედეგი, გარდა გაუფასურების რეზერვისა, უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან მოგება/ზარალისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული საპროცენტო შემოსავლისა რომლებიც აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში. გაყიდვის შედეგად კაპიტალში ნაღიარები გადაფასების შედეგი აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში. გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად ბანკი იყენებს კოტირებულ საბაზრო ფასებს. თუ არ არსებობს აქტიური ბაზარი ინვესტიციებისათვის, ბანკი სამართლიან ღირებულებას შეფასების მეთოდების საშუალებით ასახავს. შეფასების მეთოდები მოიცავს საბაზრო გარიგებების მონაცემების გამოყენებას ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი, კარგად გათვითცნობიერებული და ამგვარ გარიგებაში მონაწილეობის სურვილის მქონე მხარეების შესახებ, ასევე ანალიტიკური ხასიათის სხვა ფინანსური ინსტუმენტის მიმდინარე ღირებულების შესახებ ინფორმაციის გამოყენებას, დისკონტირებული ფულადი სახსრების შემოდინების ანალიზს და ვარიაციული მოდელის გამოყენებას. თუ არსებობს შეფასების მეთოდი, რომელიც ჩვეულებრივ გამოიყენება ბაზარზე ინსტრუმენტების შესაფასებლად და თუ იყო ნაჩვენები, რომ ეს ტექნიკა უზრუნველყოფს სარწმუნო შეფასებას, რომელიც საბაზრო გარიგებებისათვის გამოიყენება, ბანკი ამ მეთოდს იყენებს.

იმ შემთხვევაში, თუ არაკოტირებული ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების დადგენა შეუძლებელია მართებულად, ისინი აღიარებას ექვემდებარებიან ამორტიზირებული ღირებულებით და შესყიდვის ღირებულებით გაუფასურების გარეშე.

როდესაც აშკარაა, რომ ასეთი ფასიანი ქაღალდები გაუფასურდა, ხდება წინა პერიოდში კაპიტალში აღიარებული აკუმულირებული ზარალის ამოღება და მიმდინარე პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშში ასახვა. ეს ფინანსური აქტივები აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოიქვითება აქტივების საბალანსო ღირებულებიდან და გამოიყენება აქტივების ჩამოსაწერად მათი ექსპლუატაციის ვადის ამოწურვამდე. ცვეთისა და ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენობა-ნაგებობები და სხვა უძრავი ქონება	1%
ავეჯი და აღჭურვილობა	15%
საოფისე და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	20%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%
სხვა	15%
არამატერიალური აქტივები	15% - 20%

იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესების ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით აღებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდზე. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის იმისათვის, რომ დადგინდეს აღემატება თუ არა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება მათ აღდგენით ღირებულებას. აღდგენითი ღირებულება აღემატება სამართლიან ღირებულებას გაყიდვის ხარჯების და არსებული ღირებულების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების აღდგენით ღირებულებაზე გადამეტების შემთხვევაში, აქტივები ექვემდებარება შემცირებას მათ აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურებით მიღებული დანაკარგების აღიარება ხდება შესაბამის საანგარიშგებო პერიოდში და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების ასახვის შემდეგ, ხდება ძირითადი საშუალებების ცვეთის კორექტირება შემდგომ პერიოდებში, იმისათვის რომ თანაბრად გადანაწილდეს გაანგარიშებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით (თუ ასეთი არსებობს) დარჩენილ სასარგებლო მოხმარების პერიოდზე.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას, ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა ანგარიშგების პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი არის გადასახდელი ან გასაქვითი გადასახადი, რომელიც მოსალოდნელია წარმოიქმნას ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა შორის სხვაობაზე და შესაბამის დასაბეგრ ბაზაზე, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის და აისახება საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დასაბეგრი დროებითი განსხვავებებისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმ ფარგლებში, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. ასეთი აქტივები და ვალდებულებები არ ექვემდებარება აღიარებას, თუ დროებითი სხვაობა წარმოიშობა სხვა აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებიდან ისეთ ტრანზაქციებში (საწარმოთა გაერთიანების გამოკლებით), რომლებიც არ ახდენენ გავლენას საგადასახადო და ბუღალტრულ მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რაც თავს იჩენს ძირითად საშუალებებსა და გარე საბალანსო ვალდებულებების რეზერვში, იმ შემთხვევის გამოკლებით როდესაც ბანკი აკონტროლებს ცვლილებას და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა არ არის ნავარაუდები.

გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უტილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების ნარჩენი ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საბალანსო პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა ან ზოგიერთი აქტივის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადი იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის. გადავადებული გადასახადი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის დაკავშირებულია უშუალოდ კაპიტალთან.

გადავადებული მოგების აქტივები და ვალდებულებები გაიქვითება და ბალანსში აისახება წმინდად, თუ:

- ბანკს აქვს იურიდიული ძალა მოახდინოს მიმდინარე მოგების აქტივის გაქვითვა მოგების ვალდებულებებთან მიმართებაში; და
- გადავადებული მოგების აქტივები და ვალდებულებები უკავშირდება მოგების გადასახადებს, რომლებიც ერთიდაიგივე საგადასახადო უწყებამ დაუწესა ამავე საწარმოს.

საქართველოში ასევე არსებობს სხვადასხვა გადასახადი, რომელიც აფასებს ბანკის საქმიანობას. ეს გადასახადები სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში საოპერაციო ხარჯების ნაწილადაა აღიარებული.

მომხმარებელთა ანგარიშები

მომხმარებელთა ანგარიშები თავდაპირველად აღიარებას ექვემდებარება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომში მისაღები თანხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და ნებისმიერი სხვაობა წმინდა შემოსავალსა და დაფარულ თანხებს შორის აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში ვალის საბოლოო გადახდამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როცა ბანკს აქვს მიმდინარე იურიდიული ან პირობითი ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ბანკის მიერ დადებული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები, წარმოადგენენ საკრედიტო ოპერაციების უზრუნველყოფას, რომელიც ითვალისწინებს გადახდას კომპენსაციის სახით, იმ შემთხვევაში, თუ დებიტორი სასესხო ინსტუმენტის თავდაპირველი, ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად ვერ შეძლებს დროულად გადახდას. ამგვარი ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველ აღიარებას სამართლიანი ღირებულებით ექვემდებარება. შემდგომში, ისინი ფასდებიან იმ თანხით, რომელიც უფრო მეტია: (ა) თანხა, რომელიც აღიარებულია რეზერვის სახით, ბას 37 „რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები"-ს შესაბამისად და (ბ) თავდაპირველად აღიარებული ღირებულებით, ფინანსური გარანტიებიდან, ან პრემიის სახით მომავალში მისაღები შემოსავლების დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ბალანსში, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშსწორებისას სახსრების ნებისმიერი გადინების შესაძლებლობის არსებობამდე. პირობითი აქტივი ბალანსში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური მოგების მიღებაა ნავარაუდევი.

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალში შენატანების აღიარება ხდება თვითღირებულებით. ახალი აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებული გარე ხარჯები, ბიზნეს კომბინაციების გარდა, აკლდება კაპიტალს ყველა დაკავშირებული მოგების გადასახადის გამოკლების შემდეგ.

საპენსიო და სხვა ვალდებულებები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სახელმწიფო საპენსიო ფონდისათვის გადასახდელი პროცენტი თანამშრომლებისათვის მიმდინარე საპენსიო გადახდებიდან კავდება, ვინაიდან ხორციელდება თანამშრომლის სახელფასო ხარჯის ნაწილის დაკავება და თანამშრომლის სახელით საპენსიო ფონდისათვის გადახდა. ამგვარი ხარჯების აღიარება ხდება იმ პერიოდისათვის, რომელშიც ხდება ხელფასების გაცემა. პენსიაზე გასული თანამშრომლებისათვის პენსიის გადახდას ახორციელებს სახელმწიფო საპენსიო ფონდი. ბანკს არ გააჩნია რაიმე სხვა საპენსიო პროექტი გარდა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო ფონდისა. გარდა ამისა, ბანკს არ გააჩნია პენსიაზე გასვლის შემდგომი ვალდებულება ან სხვა მნიშვნელოვანი კომპენსაცია, რომელიც საჭიროებს დარიცხვას.

შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება
საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი, ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების, ან შემოდინების დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა მიმდინარე ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება
საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხორცილედება მომსახურების გაწევისას.

უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ეროვნულ ვალუტაში გადაფასება ხდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შედგენის თარიღისათვის არსებული სპოტ კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაცვლით გამოწვეული მოგება ან ზარალი აისახება წმინდა მოგებაში უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებზე.

ვალუტის გაცვლითი კურსი

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა წლის ბოლოსათვის ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6858	1.6670
ლარი/1 ევრო	2.4195	2.3648

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება წმინდა თანხით, იმ შემთხვევაში თუ ბანკს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ბანკი ვალდებულებებთან არ ქვითავს გადაცემულ ფინანსურ აქტივს.

ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოობის წყარო

ბანკის ფინანსური ანგარიშგება მოითხოვს ხელმძღვანელობის შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებსაც გავლენა აქვს ანგარიშგების თარიღისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების წარმოდგენილ თანხებზე და აღიარებულ შემოსავლებსა და ხარჯებზე პერიოდის ბოლოსათვის. ხელმძღვანელობა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით აფასებს დაშვებებსა და დასკვნებს. ხელმძღვანელობის შეფასება ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომელიც მართებულად ითვლება მოცემულ გარემოებებში. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ დაშვებებისაგან სხვადასხვა პირობებში. ბანკის ფინანსური მდგომარეობის წარმოდგენისათვის მნიშვნელოვნად ითვლება შემდეგი შეფასებები და დაშვებები:

სესხების გაუფასურების რეზერვი
ბანკი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღირების მიზნით ბანკი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ბანკი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (II) ბანკის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ბანკის მხრიდან ანარიცხების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება მატერიალური გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბანკი ხელმძღვანელობა პროფესიულ განსჯას ეყრდნობა ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ბანკი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც უთითებენ ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდის სტატუსის საწინააღმდეგო ცვლილებაზე და აგრეთვე ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა გაუფასურების დასადგენად ეყრდნობა ჯგუფში არსებული სესხების მსგავსი საკრედიტო რისკისა და გაუფასურების ობიექტური საფუძვლის მქონე სესხებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებს. ბანკი იყენებს ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ბანკისათვის ამ ეტაპზე რთული გაითვალისწინოს რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადექვატურობაზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება
გასაყიდად არსებული ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს დადგენილ თანხას, რომლითაც იგი გაიცვლება მოსურვე მხარეებს შორის გარდა იძულებითი, ან სალიკვიდაციო გაყიდვისა. თუ კოტირებული საბაზრო ღირებულება ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტისათვის, სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება საბაზრო ღირებულებაზე დაყრდნობით. როდესაც შეფასების პარამეტრები არ ჩანს ბაზრიდან, ან მისი აღება შეუძლებელია საბაზრო ფასებიდან, სამართლიანი ღირებულება დგინდება სხვა არსებულ საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც მართებულია თითოეული პროდუქტისა და ფასის დადგენის მოდელისათვის, რომელიც იყენებს ფინანსურ თეორიებზე დაფუძნებულ მათემატიკურ მეთოდოლოგიას. ფასის დადგენის მოდელები ითვალისწინებენ ფასიანი ქაღალდების კონტრაქტის პირობებს და შეფასების საბაზრო პარამეტრებს, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, ცვალებადობა, გაცვლითი კურსები და კონტრაგენტის საკრედიტო განაკვეთი. იქ სადაც ბაზარზე დაფუძნებული პარამეტრები არ არსებობს ხელმძღვანელობა დაადგენს ამ პარამეტრის შეფასების საუკეთესო შედეგს იმის გათვალისწინებით, თუ ინსტრუმენტის რა ფასი დადგინდებოდა ბაზარზე. ამ მიდგომის განხორციელებისას გამოიყენება სხვადასხვა ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს: სარწმუნო განსახილველ მონაცემებს, ისტორიულ მონაცემებს და ექსტრაპოლაციის მეთოდებს. თავდაპირველი აღირებისას ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო დასაბუთება არის ტრანზაქციის ფასი, თუ ინსტრუმენტი დასაბუთებულია საბაზრო მონაცემებთან შედარების საფუძველზე. ნებისმიერი სხვაობა ტრანზაქციის ფასსა და ღირებულებას შორის, რომელიც შეფასების ტექნიკას ეფუძნება არ აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში თავდაპირველი აღიარებისას. შემდგომი მოგება და ზარალი აისახება თუ იგი წარმოიშობა ფაქტორში ცვლილებების შედეგად, რომლებსაც ბაზარზე ითვალისწინებენ ფასის დადგენისას.

ბანკი მიიჩნევს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებასთან დაკავშირებული ბუღალტრული დაშვებები, იმ შემთხვევაში როდესაც საბაზრო ფასები არ არის ხელმისაწვდომი, წარმოადგენს შეფასების არასარწმუნოობის მთავარ წყაროს, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ იგი საჭიროებს ხელმძღვანელობის შეფასებებს საპროცენტო განაკვეთთან, ცვალებადობასთან, გაცვლით კურსებთან, კონტრაგენტის საკრედიტო შეფასებასთან, შეფასების კორექტირებასა და ტრანზაქციის სპეციფიურ მახასიათებლებთან დაკავშირებით და (II) შეფასებისას ცლილების აღიარებას ექნება გავლენა აქტივებზე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში და მოგება-ზარალი, რომელიც მნიშვნელოვანი შეიძლება იყოს.

ხელმძღვანელობას რომ გამოეყენებინა სხვა დაშვებები საპროცენტო განაკვეთთან, ცვალებადობასთან, გაცვლით კურსებთან, კონტრაგენტის საკრედიტო შეფასებასთან და შეფასების კორექტირებასთან დაკავშირებით, ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებისას, იმ შემთხვევაში როდესაც არ არსებობს კოტირებული საბაზრო ფასები, როგორც დიდ ასევე პატარა ცვილილებას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებოდა ბანკის მიერ წარმოდგენილ წმინდა ზარალზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდი
ძირითადი საშუალებები *წარმოდგენილია* თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების ტენდენციებს, ფიზიკური მოხმარების პერიოდსა და ცვეთას, აგრეთვე აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს. ცვლილებამ რომელიმე ზემოთ ჩამოთვლილ პირობათაგანში, ან შეფასებაში შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთის მომავალი განაკვეთის კორექტირების აუცილებლობა.

გადასახადები
ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ აუცილებელი არ არის გადავადებული საგადასახადო აქტივების შეფასების რეზერვის შექმნა ბალანსის შედგენის თარიღისათვის, ვინაიდან სავარაუდოდ არ მოხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სრული რეალიზაცია.

გადასახადები განხილულია შენიშვნა 8-სა და 20-ში.

ახალი და შესწორებული სტანდარტების მიღება

მიმდინარე წელს ბანკმა მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოსა და ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც შეესაბამება მის ოპერაციებს და ძალაშია 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული ანგარიშგების პერიოდისათვის. ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას არ გამოუწვევია მნიშვნელოვანი ცვლილებები ბანკის ბუღალტრულ პოლიტიკაში, რაც გავლენას მოახდენდა მიმდინარე წელს წარმოდგენილ თანხებზე.

ბასს 1 "ფინანსური ანგარიშგების წარდგენი"-ს ცვლილებები - 2007 წლის 6 სექტემბერს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ბასს 1-ის ცვლილებები, რომლებიც მოითხოვს კაპიტალში არასაკუთრებრივი ცვლილებების წარმოდგენას. იგი ასევე ცვლის პირველადი ფინანსური ანგარიშების სახელწოდებებს, როგორც ამას ითვალისწინებს ფასს, მაგრამ არ მოითხოვს, რომ მათი სახელები შესწორდეს საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაშიც. ბასს 1-ის ცვლილება ძალაშია 2009 წლის 1 იანვრით დაწყებული პერიოდიდან.

გამოცემული და ჯერ არ მიღებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ხელმოწერის დღისათვის, გარდა იმ სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციებისა, რომლებიც ბანკმა მიიღო მათ ძალაში შესვლამდე, გამოცემულ იქნა, თუმცა ძალაში არ იყო შესული შემდეგი ინტერპრეტაციები.

ფინანსური ინსტრუმენტები: კლასიფიკაცია და შეფასება (დაქვემდებარების პროექტი) – 2009 წლის ივლისში ბასსს-მ განახორციელა დაქვემდებარების პროექტი (დპ), რომელიც წარმოადგენს ბასსს-ს ბასს 39-ის „აღიარება და შეფასება" ჩანაცვლების პროექტის ნაწილს.
დაქვემდებარების პროექტი მიზნად ისახავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციისა და შეფასების ახალი მოდელის შემოღებას. ყველა ის ფინასური აქტივი და ვალდებულება, რომელთაც მოიცავს ბასს 39 შეფასდება ან თვითღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთაც უმთავრესი სასესხო მაჩვენებლები გააჩნიათ და იმართებიან კონტრაქტის საფუძველზე, ფასდებიან ამორტიზებული ღირებულებით, თუ მოგებასა და ზარალში არ აისახებიან სამართლიანი ღირებულებით. ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც აისახებიან სამართლიანი ღირებულებით კლასიფიცირებულნი იქნებიან, ან როგორც მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული, ან კაპიტალში ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც არ არიან გამიზნული გასაყიდად, გამოცხადდებიან დაუბრუნებლად და სამართლიანი ღირებულებით აისახებიან სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში. ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტში და მათთან დაკავშირებული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომელთაც მოიცავს ბასს 39 უნდა აისახოს სამართლიანი ღირებულებით, ანუ არაკოტირებული კაპიტალის ინსტრუმენტები არ შეიძლება აისახოს თვითღირებულებით ცვეთის გამოკლებით, როდესაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების მართებულად დადგენა, როგორც ამას ამჟამად მოითხოვს ბასს 39. დაქვემდებარების პროექტი არ იძლევა ნებას რეკლასიფიკაცია განხორციელდეს ამორტიზებულ ღირებულებაზე, მოგება-ზარალში აღიარებულ სამართლიანი ღირებულებაზე, ან სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში ასახულ სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით. ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი ჯერ არ არის განსაზღვრული, მაგრამ ბასსს-ს კლასიფიკაციისა და ხელმღვანელობის ახალი მოდელის დასრულებას ისე გეგმავს, რომ საშუალება მისცეს საწარმოებს ნებაყოფლობით მიიღონ ახალი მოდელი 2009 წლის დასასრულისათვის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:		
საპროცენტო შემოსავალი დაფარვის ვადამდე ფლობილ ინვესტიციებზე	1,354	2,178
საპროცენტო შემოსავალი ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე	75	-
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	36	-
საპროცენტო შემოსავალი გარანტიებზე	19	103
სულ საპროცენტო შემოსავალი	1,484	2,281
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი კლიენტთა ანგარიშებზე	(83)	(2)
საპროცენტო ხარჯი ბანკების მიმართ ვალდებულებებზე	(2)	-
სულ საპროცენტო ხარჯი	(85)	(2)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი პროცენტის მომტან ფინანსურ აქტივებზე	**1,399**	**2,279**

5. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან შეადგენს:

	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	11	10
უცხოური ვალუტის გადაფასებისას მიღებული სხვაობა, წმინდა	(6)	13
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან	**5**	**23**

6. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

საკომისიო შემოსავლებსა და ხარჯებს შეადგენს:

	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საკომისიო შემოსავალი:		
ფულადი ოპერაციები	5	1
სადეპოზიტო ოპერაციები	5	1
ანგარიშსწორების საკომისიო შემოსავალი	4	-
უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები	-	1
სხვა საკომისიო შემოსავალი	2	-
სულ საკომისიო შემოსავალი	**16**	**3**
საკომისიო ხარჯები:		
ანგარიშსწორებები	(16)	(2)
სადეპოზიტო ოპერაციები	(2)	-
ფულადი ოპერაციები	(2)	-
უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები	-	(1)
სხვა საკომისიო შემოსავალი	(1)	-
სულ საკომისიო ხარჯი	**(21)**	**(3)**

7. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ხელფასები და პრემიები	2,380	2,016
ცვეთა და ამორტიზაცია	553	105
გადასახადები მოგების გადასახადის გამოკლებით	261	37
საოპერაციო ლიზინგი	177	190
დაცვის ხარჯები	136	84
პროფესიული მომსახურება	79	65
საკომუნიკაციო ხარჯები	68	36
კომუნალური ხარჯები	42	18
მივლინების ხარჯები	34	108
სარეკლამო ხარჯები	23	63
ძირითადი საშუალებების მოვლა-შეკეთება	17	50
დაზღვევის ხარჯები	12	10
საოფისე მარაგები	5	30
სოციალური შენატანები	-	15
სხვა ხარჯები	338	217
სხვა საოპერაციო ხარჯები	**4,125**	**3,044**

8. მოგების გადასახადი

ბანკი საგადასახადო ანგარიშგებას აწარმოებს საგადასახადო ანგარიშების საფუძველზე, რომელიც მზადდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოვიქვითვისა და გადასახადისაგან თავისუფალი შემოსავლებიდან გამომდინარე, ბანკი მუდმივად განიცდის საგადასახადო განსხვავებებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად ასოცირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან და გარკვეული აქტივების აღრიცხულ ღირებულებასთან.

2009 და 2008 წლების მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ საგადასახადო 15%-იან განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

დროებითი სხვაობები 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
დასაქვითი დროებითი სხვაობა:		
სხვა ოპერაციების რეზერვი	1,415	-
სხვა აქტივები	272	176
სულ დასაქვითი დროებითი სხვაობა	1,687	176
დასაბეგრი დროებითი სხვაობა:		
ძირითადი საშუალებები	(661)	(588)
გარე საბალანსო ვალდებულებების რეზერვი	-	(14)
სხვა ოპერაციების რეზერვი	(6)	-
სესხებზე განცდილი დანაკარგების რეზერვი	(6)	-
სულ დასაბეგრი დროებითი სხვაობა	(673)	(602)
წმინდა გადავადებული დასაბეგრი დროებითი სხვაობა	1,014	(426)
დანაკარგის გადატანა მომავალ პერიოდზე 15%	3,568	1,097
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით	687	101
არ აღიარებული საგადასახადო აქტივები	(212)	-
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები	**475**	**101**

კავშირი საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის, 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის, აიხსნება შემდეგნაირად:

	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ზარალი მოგების გადასახადის გადახდამდე	(4,141)	(732)
კანონით განსაზღვრული გადასახადის განაკვეთი	(621)	(110)
ცვლილება არ აღიარებულ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	212	-
მუდმივი ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი	35	9
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(374)**	**(101)**
მიმდინარე მოგების გადასახადი ხარჯი	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღდგენა	(374)	(101)
მოგების გადასახადის სარგებელი	**(374)**	**(101)**
გადავადებული მოგების საგადასახადო აქტივები	**2009**	**2008**
პერიოდის დასაწყისი	**101**	**-**
ზრდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში ასახულ პერიოდში	374	101
პერიოდის ბოლო	**475**	**101**

9. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ"-ი)

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
ფულადი სახსრები	393	124
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,486	809
სულ ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	**2,879**	**933**

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში ("სებ") არსებული ნაშთები მოიცავდა 6 ათას ლარს, რაც წარმოადგენდა სავალდებულო მინიმალურ სავალდებულო დეპოზიტებს "სებ"-ში. ბანკი ვალდებულია საქართველოს ეროვნულ ბანკში მუდმივად ჰქონდეს მინიმალური სარეზერვო ნაშთები.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში მიზნებისათვის შეადგენს:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,879	933
ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის წევრ ქვეყნებში ბანკებზე გაცემული სესხები	248	172
	3,127	1,105
სებ-ში არსებული მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტის გამოკლებით	(49)	(6)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	**3,078**	**1,099**

10. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
საკორესპონდენტო ანგარიშები სხვა ბანკებში	538	188
ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	-	4,600
დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი ბანკებიდან მისაღებ მოთხოვნებზე	-	30
სულ ბანკებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	**538**	**4,818**

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა ერთ ბანკზე გასცა სესხები და ავანსები, რომელთა რაოდენობა აღემატებოდა ბანკის კაპიტალის 15%-ს.

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალურმა დაქვემდებარებამ ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე შესაბამისად შეადგინა 538 ათასი და 4,818 ათასი ლარი.

11. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
გაცემული სესხები	309	-
დარიცხული პროცენტი	3	-
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	**312**	**-**

ბანკმა 2009 წლის 11 მაისს ერთადერთი სესხი გასცა შპს დაზღვევის კომპანია აი-სი ჯგუფზე 220 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით წლიური საპროცენტო განაკვეთით 15,5% და 2010 წლის 11 მაისით დათარიღებული დაფარვის ვადით. სესხი უზრუნველყოფილია ვადიანი დეპოზიტით.

12. გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები

გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	წილი%	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები			
გაერთიანებული ბილინგ ცენტრი	6.25%	54	54
სულ გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები		**54**	**54**

13. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები

	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი 2009	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი 2008
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერტიფიკატები	4.0% - 6.1%	13,946	-	-
სებ-ში არსებული სადეპოზიტო სერტიფიკატები	2.9% - 3.1 %	2,000	11% - 13%	17,000
		15,946		17,000
სადეპოზიტო სერტიფიკატების დისკონტის გამოკლებით		(251)		(189)
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები		**15,695**		**16,811**

14. ძირითადი საშუალებები

	შენობა-ნაგებობები და სხვა უძრავი ქონება	საოფისე და საკომუნიკა-ციო აღჭურვილო-ბა	სატრან სპორტო საშუალ ებები	ავეჯი და აღჭურვილ-ობა	სხვა	დაუმთავრე-ბელი მშენებლო-ბა	სულ
თავდაპირველი ღირებულებით							
29 იანვარი 2008	-	-	-	-	-	-	-
ზრდა	3,043	470	229	329	204	285	4,560
31 დეკემბერი 2008	3,043	470	229	329	204	285	4,560
ზრდა	-	76	-	2	91	11	180
გადატანა	-	27	-	-	-	(27)	-
ჩამოწერა	-	-	-	(2)	-	-	(2)
31 დეკემბერი 2009	3,043	573	229	329	295	269	4,738
დაგროვილი ცვეთა							
29 იანვარი 2008	-	-	-	-	-	-	-
წლის დარიცხვა	5	41	33	13	7	-	99
31 დეკემბერი 2008	5	41	33	13	7	-	99
წლის დარიცხვა	30	100	46	51	42	-	269
შემცირებული ჩამოწერისას	-	-	-	(2)	-	-	(2)
31 დეკემბერ 2009	35	141	79	62	49	-	366
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი 2009	**3,008**	**432**	**150**	**267**	**246**	**269**	**4,372**
31 დეკემბერი 2008	**3,038**	**429**	**196**	**316**	**197**	**285**	**4,461**

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომაროებით ბანკს არ დაუგირავებია ძირითადი საშუალებები.

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითად საშუალებებში არ ყოფილა სრულად ამორტიზირებული აქტივები.

15. არამატერიალური აქტივები

	არამატერიალური აქტივები
თვითღირებულება	
29 იანვარი 2008	-
ზრდა	1,001
31 დეკემბერი 2008	1,001
ზრდა	1,020
31 დეკემბერი 2009	2,021
დაგროვილი ამორტიზაცია	
29 იანვარი 2008	-
წლის დარიცხვა	6
31 დეკემბერი 2008	6
წლის დარიცხვა	284
31 დეკემბერი 2009	290
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი 2009	**1,731**
31 დეკემბერი 2008	**995**

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამებსა და ლიცენზიებს.

16. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2009	**31 დეკემბერი 2008**
ავანსი ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე	3,337	3,420
ავანსი არამატერიალურ აქტივებზე	-	108
ავანსი ხარჯებზე	26	30
	3,363	3,558
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(1,415)	-
სულ სხვა აქტივები, წმინდა	**1,948**	**3,558**

ბანკმა შპს საქართველო იმობილიარეს მიმართ გადახდილი 3,333 ლარის ავანსის რეზერვი ასახა 1,415 ათასი ლარის ოდენობით, ვინაიდან ამ უკანასკნელმა ვერ შეასრულა საკუთარი ვალდებულება შარტავას 40 ნომერში ბანკის სათაო ოფისის მშენებლობასა და განახლებასთან მიმართებაში.

17. მომხმარებელთა ანგარიშები

მომხმარებელთა ანგარიშები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
ვადიანი დეპოზიტები	945	929
მოთხოვნისთანავე გასანაღდებელი თანხები	145	369
პლასტიკური ბარათები	52	-
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი მომხმარებელთა ანგარიშებზე	21	2
სულ მომხმარებელთა ანგარიშები	**1,163**	**1,300**

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშებმა შეადგინა ნული და 714 ათასი ლარი, რომლებიც წარმოადგენს გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშებმა შეადგინა 1,010 ათასი ლარი, რომელიც ეკუთვნოდა 10 კლიენტს და წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშებმა შეადგინა 1,233 ათასი ლარი, რომელიც ეკუთვნოდა 10 კლიენტს და წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
ფიზიკური პირები	662	288
ვაჭრობა და მომსახურება	406	16
მშენებლობა	95	996
სულ მომხმარებელთა ანგარიშები	**1,163**	**1,300**

18. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
მომსახურების ანაზღაურება	96	77
მიღებული ავანსები	-	2
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
თანამშრომელთა პრემიების რეზერვი	120	126
გადასახადები მოგების გადასახადის გამოკლებით	23	53
სულ სხვა ვალდებულებები	**239**	**258**

19. სააქციო კაპიტალი

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა ხელი მოაწერა გამოსაშვებად და გამოსცა სააქციო კაპიტალი, რომელიც შედგებოდა 31,000 ჩვეულებრივი აქციისაგან, თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარი. 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბერს ბანკის მიერ გამოცემული სააქციო კაპიტალი სრულად იქნა შეტანილი.

20. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით გამოიყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარესაბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავენ სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არიან ასახული ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშში.

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით გამოიყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარესაბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავენ სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არიან ასახული ჯგუფის ბალანსში.

ბანკის რისკის მაქსიმალური დაქვემდებარება პირობით ვალდებულებებთან და კრედიტების გაცემის ვალდებულებებთან მიმართებაში მეორე მხარის მიერ გარიგებით გათვალისწინებული ვალდებულებების არ შესრულების და მოთხოვნების გაუფასურების შემთხვევაში, რეზერვი, ან ფასიანი ქაღალდებით უზრუნველყოფილი რეზერვი ამ ინსტრუმენტების მოლაპარაკების ფასის ექვივალენტურია.

ბანკი არასაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბალანსო ოპერაციებში იყენებს.

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა პირობითი ვალდებულებების დანაკარგების რეზერვი, ვინაიდან ბანკის მიერ გაცემული გარანტიები უზრუნველყოფილ იქნა ვადიანი დეპოზიტებით.

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნომინალური და კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხები შეადგენდა:

	31 დეკემბერი 2009	**31 დეკემბერი 2008**
	ნომინალური თანხა	ნომინალური თანხა
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები:		
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	-	714
სულ პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები	-	**714**

გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები – 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი სასამართლო დავები.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე.

სასამართლო დავები – 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი სასამართლო დავები.

გადასახადები – საქართველოს კომერციულ და საგადასახადო კანონმდებლობაში ისეთი მუხლების არსებობის გამო, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი და ასევე საგადასახადო ორგანოების მიერ მიღებული პრაქტიკიდან გამომდინარე ბანკის საქმიანობისას შემთხვევითი დასკვნების გაკეთებისას იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა. ამგვარმა უზუსტობებმა თავი შეიძლება იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაში, გაუფასურების და დანაკარგების რეზერვის ფორმირებასა და გარიგებებში ფასის მაჩვენებლების საბაზრო დონის დადგენასთან მიმართებაში, განსაკუთრებით კი მოგების საგადასახადო აქტივების შეფასებისას, რომელიც წარმოიქმნება საპროცენტო შემოსავლის გაქვითვის შედეგად, ბანკისათვის საპროცნეტო შემოსავლის გადახდის წყაროსთან დაქვითვისას. ბანკი მიიჩნევს, რომ უკვე დაფარა ყველა გადასახადი და ფინანსურ ანგარიშგებაში არ მომხდარა რეზერვის ფორმირება.

საპენსიო გეგმები – თანამშრომლები პენსიებს საქართველოს მთავრობისაგან იღებენ საქართველოს კანონმდებლობისა და ნორმების შესაბამისად. 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა დამატებითი საპენსიო, პენსიაზე გასვლის შემდგომ ჯანმრთელობის დაზღვევის ვალდებულება, ან კრედიტები არსებულ, ან ყოფილ თანამშრომლებზე.

საოპერაციო გარემო – მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო წლების განმავლობაში საქართველოში ეკონომიკური მდგომარეობა გაუმჯობესდა, საქართველოს კვლავ ახასიათებს ახლად შექმნილი ბაზრის გარკვეული თვისებები. ეს გულისხმობს, თუმცა არ შემოიფარგლება ვალუტის კონტროლს, კონვერტაციაზე შეზღუდვებს, მაღალი ინფლაციის დონესა და სახელმწიფოს მიერ საკუთარი სტრუქტურული ცვლილებების განსახორციელებისათვის მუდმივ ძალისხმევას.

შედეგად, წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესზე საქართველოში, კვლავ ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებებს. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი, და სხვა კანონიერი და ფისკალური დაბრკოლებები სირთულეებს უქმნიან საქართველოში ამჟამად მომუშავე საწარმოებს. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება დიდადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულად ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური განვითარების პარალელურად.

უწყვეტი გლობალური ლიკვიდურობის რისკი – ფინანსურმა ბაზარმა, როგორც გლობალურ დონეზე, ასევე საქართველოში განიცადა მნიშვნელოვანი ცვლილებები და ლიკვიდურობის შეზღუდვები მას შემდეგ რაც დაიწყო გლობალური ფინანსური კრიზისი, რომელიც გავრცელდა 2007 წლის შემოდგომაზე და გამწვავდა 2008 წლის აგვისტოდან. ამ მოვლენების გვერდითი ეფექტი იყო ზოგადად ფინანსური ბაზრის სტაბილურობაზე მეტი მზრუნველობა და კონტრაგენტების სიძლიერე, და მრავალმა საკრედიტო დაწესებულებამ და ორგანიზაციათა ინვესტორმა დაფინანსება შეუმცირა მსესხებლებს, რამაც საგრძნობლად შეამცირა გლობალური ფინანსური სისტემის ლიკვიდურობა.

მიუხედავად იმისა, რომ მრავალ ქვეყანაში და მათ შორის საქართველოშიც, სიტუაცია ფინანსურ ბაზარზე გამოსწორდა, უკუსვლა კვლავ მოსალოდნელია და ხელისუფლების მხრიდან დახმარების ღონისძიებების განხორციელება შემდეგშიც შეიძლება გახდეს საჭირო. საწინააღმდეგო ცვლილებებმა, რომლებიც შეიძლება წარმოიშვას გლობალურ ფინანსურ სისტემასთან მიმართებაში არსებული რისკებიდან და მოიცვას საკრედიტო გარემოს შეზღუდვა, შეიძლება შეანელოს ან ხელი შეუშალოს ეკონომიკის განვითარებას საქართველოში, უარყოფითად იმოქმედოს ბანკის ხელმისაწვდომობაზე კაპიტალსა და კაპიტალის ღირებულებაზე ბანკისთვის და უფრო ზოგადად მის საქმიანობაზე, ოპერაციების შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობასა და კეთილდღეობაზე.

მართალია საქართველოს ხელისუფლებამ გაატარა ღონისძიებები საქართველოს კომერციული ბანკების და კომპანიების ლიკვიდურობის უზრუნველყოფისათვის, კვლავ გრძელდება გაურკვევლობა ბანკების და მისი კონტრაგენტების კაპიტალთან ხელმისაწვდომობასა და კაპიტალის ღირებულებასთან მიმართებაში, რამაც გავლენა შეიძლება მოახდინოს ბანკის ფინანსურ მდგომაორებაზე, ოპერაციების შედეგებსა და ბიზნესის კეთილდღეობაზე.

ხელმძღვანელობას არ შეუძლია საიმედოდ შეაფასოს ფინანსური ბაზრის ლიკვიდურობის შემდგომი გაუარესებისა და ვალუტისა და კაპიტალის ბაზრის გაზრდილი ცვალებადობის გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ იგი ყველა საჭირო ღონისძიებას ახორციელებს რათა ხელი შეუწყოს ბანკის საქმიანობის სტაბილურობასა და ზრდას არსებულ გარემოებებში.

21. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც ეს განსაზღვრულია საერთაშორისო აუდიტორულ სტანდარტში №24 „დაკავშირებული მხარეების გაშიფვრა“, წარმოადგენენ:

ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ, ერთი ან მეტი შუამავლის მეშვეობით აკონტროლებენ ბანკს, კონტროლდებიან მის მიერ ან ბანკთან ერთად ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს (მათ შორის, მფლობელი კომპანიები, შვილობილი საწარმოები და ერთი ძირითადი საწარმოს სხვა შვილობილი საწარმოები);

ბ) მეკავშირე საწარმოებს, რომელთა საქმიანობაზე ბანკს აქვს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა და რომლებიც არ წარმოადგენენ ინვესტორის არც შვილობილ და არც ერთობლივ კომპანიას;

გ) ბანკის, ან მისი მფლობელი კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრებს;

დ) ა) ან გ) პუნქტში ნახსენები პირების უახლოეს ნათესავებს;

ე) მხარეებს, რომლებიც გ) და დ) პუნქტში ნახსენები პირების მიერ კონტროლდებიან, ან ნაწილობრივ კონტროლდებიან, მათი მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ იმყოფებიან, ან ხმის უფლების მქონე აქციათა მნიშვნელოვანი პაკეტი, პირდაპირ ან არაპირდაპირ ეკუთვნის იმ ზემოთ ნახსენებ პირებს;

თითოეული დაკავშირებული მხარის განხილვისას, ყურადღება ეთმობა კავშირის არსს და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას. ბანკსა და მის ასოცირებულ მხარეებს შორის ჩატარებული ტრანზაქციების დეტალები მოცემულია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი 2009		**31 დეკემბერი 2008**	
	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
მოთხოვნები ბანკებზე				
- *დამფუძნებელი*	141	538	15	4,818
კლიენტთა ანგარიშები				
- *უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	(33)	(1,163)	(27)	(1,300)

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2009		**31 დეკემბერი 2008**	
	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის კომპენსაცია:				
- *თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება*	552	2,380	504	2,016

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების შედეგად დაარსებიდან 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ თანხებს:

	2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი		2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წელი	
	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირე-ბული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო ხარჯი				
- მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის ანაზღაურება	2	85	-	2
საოპერაციო ხარჯები				
- მთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის ანაზღაურება	552	4,125	504	3,044

22. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელზეც ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს ტრანზაქციის მოსურნე გათვითცნობიერებულ მხარეებს შორის კომერციული ოპერაციის შედეგად. წარმოდგენილმა შეფასებებმა შესაძლებელია არ ასახონ თანხები, რომლებიც ბანკს შეიძლება მიეღო მისი ფინანსური ინსტრუმენტების პაკეტის ფაქტიური რეალიზაციისას.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია ქვემოთ ბანკის შესაბამის საბალანსო მონაცემებთან ერთად:

	31 დეკემბერი 2009		31 დეკემბერი 2008	
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,879	2,879	933	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	538	538	4,818	4,818
კლიენტებზე გაცემული სესხები	312	312	-	-
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	54	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,695	15,695	16,811	16,811
კლიენტთა ანგარიშები	(1,163)	(1,163)	(1,300)	(1,300)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(96)	(96)	(79)	(79)

23. რეგულირების საკითხები

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ბანკის მარეგულირებელი კაპიტალის რესურსებს კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის:

რეგულირების საკითხები

31 დეკემბერი	2009	2008
მოძრაობები პირველად კაპიტალში:	30,369	-
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის გამოშვება	-	31,000
წმინდა ზარალი	(3,767)	(631)
31 დეკემბერი	**26,602**	**30,369**

	31 დეკემბერი 2009	31 დეკემბერი 2008
საზედამხედველო კაპიტალის შემადგენლობა:		
პირველადი კაპიტალი:		
სააქციო კაპიტალი	31,000	31,000
დაგროვილი ზარალიი	(631)	-
წლის ბოლოსათვის განცდილი ზარალი	(3,767)	(631)
სულ საკვალიფიკაციო პირველადი კაპიტალი	26,602	30,369
სულ მარეგულირებელი კაპიტალი	**26,602**	**30,369**
კაპიტალის კოეფიციენტები:		
1 რიგის კაპიტალი	316%	275%
სულ კაპიტალი	316%	275%

კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად სტანდარტებით დაწესებული რაოდენობრივი საზომები ბანკისგან მოითხოვს მინიმალური ნაშთების და კოეფიციენტების შენარჩუნებას მთლიანი კაპიტალის 8% და პირველადი კაპიტალი 4% რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებისა.

კოეფიციენტის დათვლა განხორციელდა ბაზელის კომიტეტის მიერ განსაზღვრული პრინციპების მიხედვით.

24. კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს საწარმოს მუშაობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მაქსიმალური გახადოს აქციონერების უკუგება.

ბანკის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება გამოშვებული კაპიტალისა და დაგროვილი ზარალიისაგან, როგორც მოცემულია კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშში.

აქციონერთა საბჭო კაპიტალის სტრუქტურას წელიწადში ერთხელ განიხილავს. საბჭო ითვალისწინებს კაპიტალის ღირებულებას და თითოეული კაპიტალის კლასთან დაკავშირებულ რისკს. ხელმძღვანელთა საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით ჯგუფი ახორციელებს საერთო კაპიტალის სტრუქტურის დაბალანსებას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვების და ახალი სესხების გაცემით, ან არსებული სესხების დაფარვით.

25. რისკების მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვის საკითხი ფუნდამენტალურია როგორც საბანკო ბიზნესისათვის, ასევე ბანკის ოპერაციებისათვის. ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო ცვალებადობის რისკი

ბანკი აღიარებს, რომ მნიშვნელოვანია რისკის მართვის ეფექტური პროცესების არსებობა. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რაც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეძლებს შეასრულოს ვალდებულება და შედეგად მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში.

სადაც მართებულია, გარანტიების გაცემის შემთხვევაში ბანკი იღებს უზრუნველყოფას.

კრედიტის გაფართოების ვალდებულება წარმოადგენს გარანტიებს ან აკრედიტივებს. გარე-საბალანსო უწყისის ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც დანაკარგების ალბათობა, გამომდინარე კონტრაგენტის უუნარობიდან შეასრულოს საკონტრაქტო პირობები. რაც შეეხება კრედიტის გაფართოების ვალდებულების საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად დგას მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობის თანხის დაკარგვის საშიშროების წინაშე. თუმცა, დანაკარგის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, რადგან კრედიტის გაფართოების ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი, გამომდინარე კლიენტების მიერ სპეციფიური საკრედიტო სტანდარტების დაცვიდან. ბანკი აკონტროლებს გარე-ბალანსური საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ძირითადად აქვთ უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

მაქსიმალური დაქვემდებარება

ბანკის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის მიმართ ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზე.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარესაბალანსო აქტივებზე თანხობრივად გამოსახულ მაქსიმალურ დანაკარგს ყველანაირი საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით. ბალანსში ასახულ ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დანაკარგი უტოლდება აქტივების ნარჩენ ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ბანკის მაქსიმალური დანაკარგი კრედიტის პირობითი ვალდებულებებისა და გარანტიებით გაცემის შემთხვევაში მეორე მხარის ვალდებულებების მიერ ვერ შესრულების შემთხვევაში, განისაზღვრება ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხით, იმის გათვალისწინებით, რომ კონტრ-მოთხოვნა, უზრუნველყოფა, ან ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულად ითვლება.

2009 წლის 31 დეკემბერი:

	მაქსიმალური დაქვემდება-რება	გაქვითვა	წმინდა დაქვემდებარება გაქვითვის შემდეგ	ჩადებული უზრუნველ-ყოფა	წმინდა დაქვემდება-რება გაქვითვისა და უზრუნველ-ყოფის შემდეგ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	538	-	538	-	538
კლიენტებზე გაცემული სესხები	312	-	312	312	-
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	54	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,695	-	15,695	-	15,695

2008 წლის 31 დეკემბერი:

	მაქსიმალური დაქვემდება-რება	გაქვითვა	წმინდა დაქვემდებარება გაქვითვის შემდეგ	ჩადებული უზრუნველ-ყოფა	წმინდა დაქვემდება-რება გაქვითვისა და უზრუნველ-ყოფის შემდეგ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,818	-	4,818	-	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	54	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	16,811	-	16,811	-	16,811
გაცემული გარანტიები	714	-	714	714	-

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდებიან მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც გამოსცა შიდა სააგენტო “Fitch”-მა. უმაღლესი შეფასება არის ააა. საინვესტიციო ფინანსურ აქტივებს გააჩნიათ შეფასება ააა-დან ბბბ-მდე. ფინანსური აქტივები, რომელთა შეფასება ბბბ-ზე ნაკლებია კლასიფიცირდებიან, როგორც სპეკულატიური ზღვარის მქონენი.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კუთვნილი ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

	ააა	აა -	ა	ბ	ბ+	ბბბ	>ბბბ	შეუფა-სებელი	2009 წლის 31 დეკემბერი სულ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	248	-	62	170	-	-	58	538
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	-	-	312	312
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-	-	15,695	15,695

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კუთვნილი ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

	ააა	აა	ა	ბ	ბ+	ბბბ	> ბბბ	შეუფა-სებელი	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	-	172	4,630	-	-	16	-	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-	-	16,811	16,811

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ბანკთაშორის დეპოზიტებზე. დაქვემდებარებას მონიტორინგი რეგულარულად უტარდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი კრედიტის ლიმიტისა და კრედიტუნარიანობის დაცვა.

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივები არ არის არც გაუფასურებული და არც გადავადებული.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (“ALMC”) აკონტროლებს რისკს კანონმდებლობაში და აფასებს მის გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. აღნიშნული მიდგომა საშუალებას აძლევს ბანკს, მინიმუმამდე დაიყვანოს საქართველოში საინვესტიციო გარემოს რყევიდან გამომდინარე პოტენციური დანაკარგები.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

2009 წლის 31 დეკემბერი:

	საქართველო	ეგთო-ს ქვეყნები	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი 2009 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,879	-	-	2,879
მოთხოვნები ბანკებზე	92	248	198	538
კლიენტებზე გაცემული სესხები	312	-	-	312
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,695	-	-	15,695
სულ ფინანსური აქტივები	**19,032**	**248**	**198**	**19,478**
ფინანსური ვალდებულებები				
კლიენტთა ანგარიშები	1,163	-	-	1,163
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	96	-	-	96
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**1,259**	**-**	**-**	**1,259**
წმინდა პოზიცია	**17,773**	**248**	**198**	**18,219**

2008 წლის 31 დეკემბერი:

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი 2008 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933	-	-	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,630	16	172	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	16,811	-	-	16,811
სულ ფინანსური აქტივები	**22,428**	**16**	**172**	**22,616**
ფინანსური ვალდებულებები				
კლიენტთა ანგარიშები	1,300	-	-	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	79	-	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**1,379**	**-**	**-**	**1,379**
წმინდა პოზიცია	**21,049**	**16**	**172**	

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ("ავმკ") აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს, ვადიანობის ანალიზის, და ბანკის სტრატეგიის შემუშავებით შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდურობის კონტროლირება ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულის ბაზარზე ფულადი სახსრების დინების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს კლიენტების და ბანკის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივ-პასივების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე გასანაღდებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განაღდება მოთხოვნის დონის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

შემდგომ მოდის ლიკვიდურობისა და საპროცენტო რისკის ანალიზი:

(ა) ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობა, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ ვალდებულებებზე (სესხი ძირითადი თანხა და პროცენტი) ადრეული თარიღით, როდესაც ბანკმა უნდა გამოისყიდოს ვალდებულება, და
(ბ) დადგენილი ვადა ფინანური აქტივის ვადიანობამდე, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით), მიღებული იქნება ამ აქტივებზე კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვადიანობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით როდესაც ბანკი ფულადი სახსრების შემოდინებას ვარაუდობს სხვადასხვა დროს.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

2009 წლის 31 დეკემბერი:

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	გადავადებული	განუსა-ზღვრელი ვადიანობა	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური აქტივები								
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	538	-	-	-	-	-	-	538
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3	-	309	-	-	-	-	312
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	5,057	10,638	-	-	-	-	15,695
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური აქტივები	541	5,057	10,947	-	-	-	54	16,599
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,879	-	-	-	-	-	-	2,879
სულ ფინანსური აქტივები	**3,420**	**5,057**	**10,947**	**-**	**-**	**-**	**54**	**19,478**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტთა ანგარიშები	287	212	281	383	-	-	-	1,163
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური ვალდებულებები	287	212	281	383	-	-	-	1,163
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	15	81	-	-	-	-	-	96
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**302**	**293**	**281**	**383**	**-**	**-**	**-**	**1,259**
ლიკვიდურობა	3,118	4,764	10,666	(383)	-	-	54	18,219
სარგებლის ჯამური მგრძნობიარობა	254	4,845	10,666	(383)	-	-	54	15,436
სარგებლის ჯამური პროცენტული მგრძნობიარობა	**254**	**5,099**	**15,765**	**15,382**	**15,382**	**15,382**		
ჯამური პროცენტული სარგებლის მგრძნობიარობის შეფარდება მთლიან აქტივებთან	**1%**	**18%**	**56%**	**55%**	**55%**	**55%**		

2008 წლის 31 დეკემბერი:

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური აქტივები							
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,818	-	-	-	-	-	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	11,950	4,861	-	-	-	-	16,811
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური აქტივები	16,768	4,861	-	-	-	54	21,683
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933	-	-	-	-	-	933
სულ ფინანსური აქტივები	**17,701**	**4,861**	**-**	**-**	**-**	**54**	**22,616**
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტთა ანგარიშები	372	91	837	-	-	-	1,300
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური ვალდებულებები	372	91	837	-	-	-	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	21	58	-	-	-	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**393**	**149**	**837**	**-**	**-**	**-**	**1,379**
ლიკვიდურობა	17,308	4,712	(837)	-	-		
სარგებლის ჯამური მგრძნობიარობა	16,396	4,770	(837)	-	-		
სარგებლის ჯამური პროცენტული მგრძნობიარობა	**16,396**	**21,166**	**20,329**	**20,329**	**20,329**		
ჯამური პროცენტული სარგებლის მგრძნობიარობის შეფარდება მთლიან აქტივებთან	**51%**	**66%**	**64%**	**64%**	**64%**		

ლიკვიდურობისა და და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფასს 7-ის შესაბამისად. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ბალანსში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ არის ასახული ბალანსში.

2009 წლის 31 დეკემბერი:

	შეწონილი საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2009 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტთა ანგარიშები	6.00%	296	223	337	400	-	-	1,256
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური ვალდებულებები		296	223	337	400	-	-	1,256
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		15	81	-	-	-	-	96
სულ ფინანსური ვალდებულებები		**311**	**304**	**337**	**400**	**-**	**-**	**1,352**

2009 წლის 31 დეკემბერი:

	შეწონილი საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტთა ანგარიშები	6.72%	372	92	869	-	-	-	1,333
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური ვალდებულებები		372	92	869	-	-	-	1,333
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		21	58	-	-	-	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები		**393**	**150**	**869**	**-**	**-**	**-**	**1,412**

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და სხვა ფასების დადგენის რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ბანკი. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებში და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვემდებარება ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALMC) აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჟას. ბანკის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობიარობა

საპროცენტო განაკვეთის სამართლიანი ღირებულების რისკებს ბანკი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვალებადობის შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძნობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე" დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ბანკის წამყვან ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე:

	2009 წლის 31 დეკემბერი		2008 წლის 31 დეკემბერი	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	74	(74)	122	(122)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	5	(5)	-	-
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	312	(312)	349	(349)
ფინანსური ვალდებულებები:				
კლიენტთა ანგარიშები	(22)	22	(18)	18
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	**369**	**(369)**	**453**	**(453)**

გავლენა აქციონერების კაპიტალზე:

	2009 წლის 31 დეკემბერი		2008 წლის 31 დეკემბერი	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	63	(63)	104	(104)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	4	(4)	-	-
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	265	(265)	296	(296)
ფინანსური ვალდებულებები:				
კლიენტთა ანგარიშები	(19)	19	(18)	18
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	**313**	**(313)**	**382**	**(382)**

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ბანკი ექვემდებარება პრევალირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ პოზიციაზე და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ბანკის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ვალებადებადობასთან წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

2009 წლის 31 დეკემბერი:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.6858 ლარს	ევრო 1 ევრო = 2.4195 ლარს	სხვა	31 დეკემბერი 2009 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები სებ-ში	2,654	120	103	2	2,879
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	12	346	166	14	538
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	312	-	-	312
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15,695	-	-	-	15,695
სულ ფინანსური აქტივები	**18,415**	**778**	**269**	**16**	**19,478**
ფინანსური ვალდებულებები					
კლიენტთა ანგარიშები	86	808	269	-	1,163
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	96	-	-	-	96
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**182**	**808**	**269**	**-**	**1,259**
ღია საბალანსო პოზიცია	**18,233**	**(30)**	**-**	**16**	

2008 წლის 31 დეკემბერი:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.6670 ლარს	ევრო 1 ევრო = 2.3648 ლარს	31 დეკემბერი 2008 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები სებ-ში	830	22	81	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,630	187	1	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	16,811	-	-	16,811
სულ ფინანსური აქტივები	**22,325**	**209**	**82**	**22,616**
ფინანსური ვალდებულებები				
კლიენტთა ანგარიშები	1,046	194	60	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	21	58	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**1,067**	**252**	**60**	**1,379**
ღია საბალანსო პოზიცია	**21,258**	**(43)**	**22**	

სავალუტო რისკის მგრძნობიარობა

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძნობიარობას 10%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარის ლართან მიმართებაში. 10% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობისს მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილების შეფასებას. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტის დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 10%-იანი ცვლილებით.

გავლენა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2009 წლის 31 დეკემბერი		2008 წლის 31 დეკემბერი	
	ლარი/აშშ დოლარი 10%	ლარი/აშშ დოლარი -10%	ლარი/აშშ დოლარი 10%	ლარი/აშშ დოლარი -10%
გავლენა მოგებასა და ზარალზე	16	(16)	40	(40)
გავლენა კაპიტალზე	14	(14)	34	(34)

მგრძნობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას ძირითად დაშვებებში, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძნობიარობა არასწორხაზოვანია და უფრო დიდი, ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებზე დაყრდნობით.

მგრნობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიურ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები საბალანსო უწყისში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხებიან. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძნობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.